

JUST MAKE IT!

SOCIO-ECONOMISCHE STREEKVISIE
VOOR ZUID-WEST-VLAANDEREN

2020-2030

MEI 2019

De socio-economische streekvisie voor Zuid-West-Vlaanderen 2020-2030 Just Make it!
werd unaniem goedgekeurd door de Raad van Bestuur RESOC Zuid-West-Vlaanderen op 19 april 2019.

COLOFON

Coördinatie:

Stefaan Verhamme, Ines Verhalle

Redactionele werkgroep:

Mattijs Baekelant, Piet Decavele, Dieter Devos, Kris Gheysen, Valerie Hellebuck, Emmanuel Labarque,
Koenraad Marchand, Matthieu Marisse, Alain Overbergh, Bart Pynket, Franky Roels, Ines Verhalle,
Stefaan Verhamme

Medewerking van streekpartners:

ABVV West-Vlaanderen, ACV West-Vlaanderen, ACLVB, Boerenbond, CVO Miras, Designregio Kortrijk,
HIVA - KU Leuven, Huis van het Leren, Intercommunale Leiedal, Logo Leieland, Platform Levenslang Leren,
Platform Werkplekieren, POM West-Vlaanderen, Provincie West-Vlaanderen, RESOC Zuid-West-Vlaanderen,
RTC West-Vlaanderen, Stad Kortrijk, Stuurgroep Samen Werken voor Werk, Syntra West, Toerisme Leiestreek,
TUA West, Unizo West-Vlaanderen, VDAB, Voka West-Vlaanderen, Vierwerk, WAAK, W13, zuidwest

Grafische vormgeving:

fffdesign bvba – www.fffdesign.be

V.U.:

RESOC Zuid-West-Vlaanderen

Stefaan Verhamme, coördinator

Universiteitslaan 2

8500 KORTRIJK

www.resoczuidwest.be

VOORWOORD

Beste streekgenoot,
Geachte lezer,

Mei 2019

Het verleden kennen we, de toekomst moeten we maken. Als ondernemende regio willen we weten waar we naar toe werken. Vooruit denken, vooruit plannen, vooruit handelen. Dit zit in het DNA van Zuid-West-Vlaanderen. Samen voor de vooruit!

De **socio-economische streekvisie 'Just Make it!'** heeft de ambitie om de toekomst van Zuid-West-Vlaanderen mee te helpen maken. Vanuit een goed onderbouwde analyse en positionering van de regio, geven we richting aan de streekontwikkeling binnen de horizon 2020-2030. Deze streekvisie vertrekt vanuit een socio-economische focus en stelt drie pijlers voorop om de streek verder uit te bouwen: economische groei en transformatie, kansrijke arbeidsmarkt en innovatieve leeroplossingen. Deze streekvisie heeft een scherpere inhoudelijke focus in vergelijking met het brede streekpact 2013-2018. Dit heeft als bedoeling om een grotere impact te kunnen realiseren binnen een scherper afgebakend kader op socio-economisch vlak.

Zuid-West-Vlaanderen willen we nog sterker uitbouwen als **toepregio voor de creatieve maakindustrie**. Het ondernemerschap en het werknemerschap in de regio dient hierbij actief gestimuleerd te worden. Als regio moeten we proactief kunnen inspelen op maatschappelijke trends zoals digitalisering en globalisering, die nieuwe kansen bieden voor economische transformatie. De grote krapte op de arbeidsmarkt waarop de regio al jaren botst, dienen we gericht te kunnen omzetten naar een diversiteit van kansen op de arbeidsmarkt op maat van alle profielen. Innovatieve leeroplossingen die slim inspelen op regionale noden en opportuniteiten zijn cruciaal voor de socio-economische streekontwikkeling van Zuid-West-Vlaanderen.

De drie pijlers binnen deze socio-economische streekvisie omvatten meerdere bouwstenen, waaraan we duidelijke ambities voor 2030 koppelen. Dit laat toe om de geboekte vooruitgang van de streekvisie te monitoren, en waar nodig tussentijds bij te sturen. Om de vooropgestelde ambities te kunnen realiseren, zijn uiteraard acties nodig. Het vervolgtraject op deze streekvisie bestaat in de **opmaak van een concreet actieplan** met een meetbare positieve impact en met actieve betrokkenheid van vele streekpartners.

Om de socio-economische streekvisie maximaal te kunnen realiseren in het belang van Zuid-West-Vlaanderen, is het **streekpartnerschap** tussen de 13 steden en gemeenten, de provincie West-Vlaanderen, de Vlaamse overheid, de sociale partners en vele streekpartners een absolute must. Deze gemeenschappelijke socio-economische streekvisie wil de goesting tot samenwerking stimuleren en ondersteunen. Het brengt een verbindend en herkenbaar inhoudelijk verhaal, waarbij zoveel mogelijk streekpartners en streekgenoten mee aan de kar trekken met een duidelijk doel en tijdsplan voor ogen.

De finaliteit van het streekpartnerschap is duidelijk. De krachten bundelen met alle streekpartners in het belang van de regio om samen de toekomst van Zuid-West-Vlaanderen te maken.

Just make it !

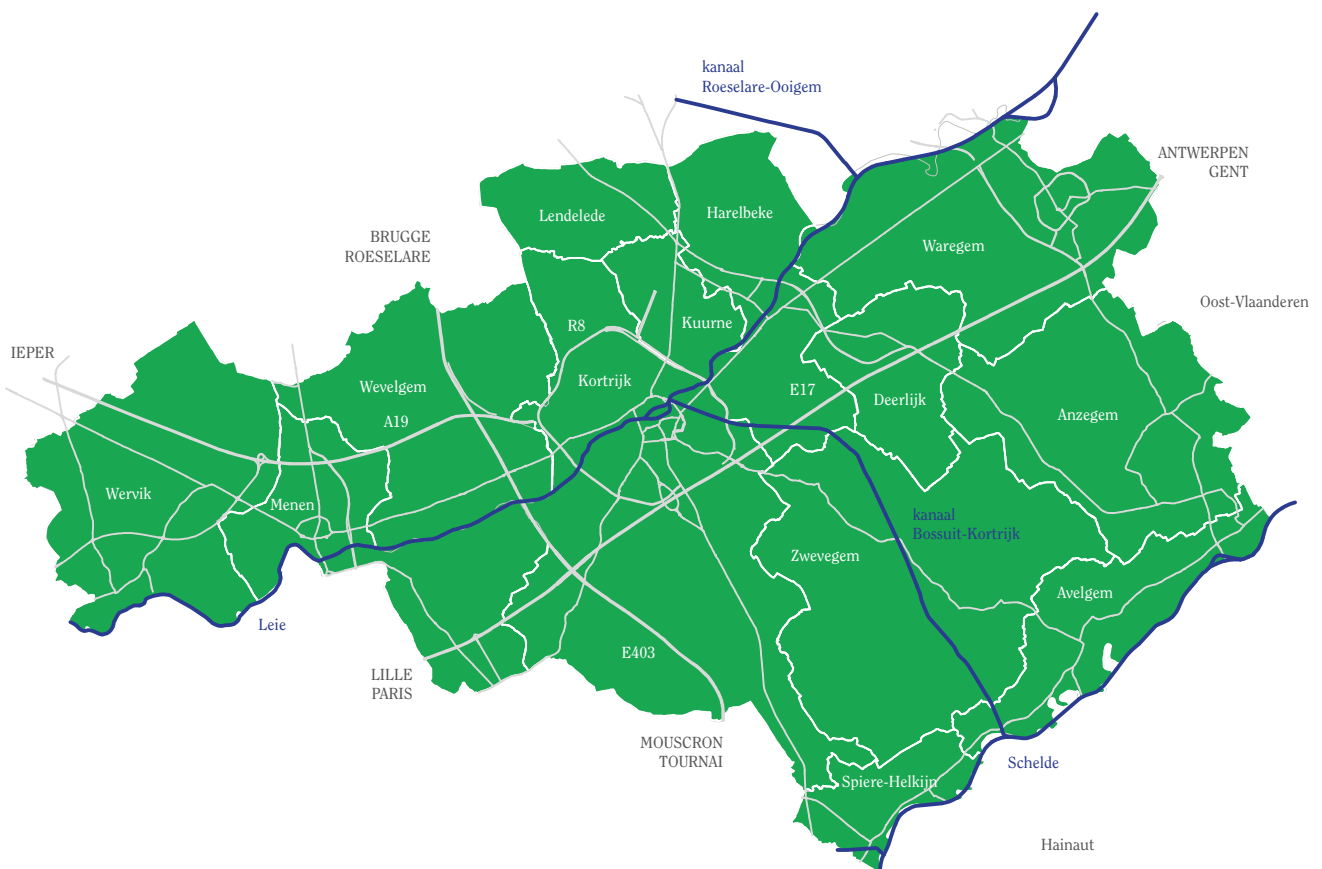
Jan Seynhaeve
Voorzitter RESOC Zuid-West-Vlaanderen

Stefaan Verhamme
Coördinator RESOC Zuid-West-Vlaanderen

// INHOUDSTAFEL

VOORWOORD	3
INHOUDSTAFEL	4
SOCIO-ECONOMISCHE STREEKVISIE VOOR ZUID-WEST-VLAANDEREN 2020-2030	8
I. ZUID-WEST-VLAANDEREN: ANALYSE EN POSITIONERING	8
1. SOCIO-ECONOMISCHE ANALYSE VAN ZUID-WEST-VLAANDEREN	8
2. SWOT-ANALYSE: ARBEIDSMARKTKRAPTE, DE ACHILLESHIEL VAN ZUID-WEST-VLAANDEREN?.....	9
2.1 Sterktes	10
2.2 Zwaktes	12
2.3 Kansen en bedreigingen	13
3. MAATSCHAPPELIJKE TRENDS: TRANSITIES IN EEN DISRUPTIEVE OMGEVING.....	13
3.1 Digitale transformatie.....	13
3.2 Duurzaamheidsdoelstellingen.....	13
3.3 Regiomarketing en branding	13
3.4 Globalisering en glocalisering.....	13
3.5 Demografische uitdagingen	13
4. GEBUNDELDE VISIE VAN STREEKPARTNERS	14
II. SOCIO-ECONOMISCHE STREEKVISIE VOOR ZUID-WEST-VLAANDEREN	15
1. SOCIO-ECONOMISCHE FOCUS	15
2. HORIZON 2020 - 2030	15
3. DRIE PIJLERS VOOR SOCIO-ECONOMISCHE VISIE.....	16
Pijler 1: Economische groei en transformatie	17
<i>Bouwsteen 1.1: Vernieuwen, aantrekken en promoten creatieve maakindustrie</i>	<i>17</i>
<i>Bouwsteen 1.2: Stimuleren ondernemerschap en werknemerschap</i>	<i>18</i>
<i>Bouwsteen 1.3: Uitbouwen co-creatiehubs en ecosysteem voor starters en groeiers</i>	<i>18</i>
<i>Bouwsteen 1.4: Valoriseren toegepast onderzoek en innovatie op maat van het bedrijfsleven</i>	<i>19</i>
<i>Bouwsteen 1.5: Lokaal verankeren van en door maatwerkbedrijven</i>	<i>19</i>
Pijler 2: Kansrijke arbeidsmarkt.....	20
<i>Bouwsteen 2.1: Kwalitatief aan de slag krijgen en houden van alle talenten</i>	<i>20</i>
<i>Bouwsteen 2.2: Versterken arbeidsmobiliteit met aandacht voor internationale arbeidsmigratie.....</i>	<i>21</i>
<i>Bouwsteen 2.3: Geïntegreerd uitbouwen sociale economie</i>	<i>21</i>
Pijler 3: Innovatieve leeroplossingen.....	22
<i>Bouwsteen 3.1: Afstemmen onderwijs en opleiding op regionale noden</i>	<i>22</i>
<i>Bouwsteen 3.2: Uitrollen werkplekieren op de werkvloer.....</i>	<i>23</i>
<i>Bouwsteen 3.3: Stimuleren toekomstgericht levenslang leren.....</i>	<i>23</i>
<i>Bouwsteen 3.4: Ontwikkelen unieke opleidingen en nieuwe leervormen</i>	<i>24</i>

III. PIJLERS IN AFSTEMMING MET DE OMGEVING	25
1. DETECTEREN VAN OMGEVINGSFACTOREN	25
2. DOORSNEDE MET DE DRIE PIJLERS.....	26
IV. PRIORITAIRE ACTIES VOOR SOCIO-ECONOMISCHE STREEKVISIE	27
V. STERK STREEKPARTNERSCHAP ALS BASIS VOOR SAMENWERKING	28
BIJLAGE 1: BIBLIOGRAFIE EN BRONNEN	29
BIJLAGE 2: AMBITIES VOOR 2030 – RESULTAATSINDICATOREN	30

JUST MAKE IT!

SOCIO-ECONOMISCHE STREEKVISIE
VOOR ZUID-WEST-VLAANDEREN

2020-2030

SOCIO-ECONOMISCHE STREEKVISIE VOOR ZUID-WEST-VLAANDEREN

Maatschappelijke welvaart en sociale vooruitgang worden in grote mate gecreëerd door economische groei en door kwalitatief hoogwaardige werkgelegenheid. Zuid-West-Vlaanderen is een ondernemende streek met sterke economische troeven en met kwalitatieve werkgelegenheid. Om die welvaart op peil te houden, is er nood aan ruimte voor ondernemerschap en innovatie. Een sterk werknemerschap en een performant opleidingsaanbod zijn eveneens cruciaal voor de socio-economische streekontwikkeling.

// I. ZUID-WEST-VLAANDEREN: ANALYSE EN POSITIONERING

Een toekomstgerichte en ambitieuze socio-economische streekvisie voor Zuid-West-Vlaanderen vertrekt vanuit een duidelijk zicht op hoe de streek zich de voorbije jaren op socio-economisch vlak ontwikkelde. Welke evoluties maakt de streek door en hoe verhoudt die zich tot de ruimere omgeving? Een grondige analyse geeft vorm en invulling aan de socio-economische streekvisie, samen met de maatschappelijke trends en met de expertise van kennis- en streekpartners.

1. SOCIO-ECONOMISCHE ANALYSE VAN ZUID-WEST-VLAANDEREN

Om tot diepere inzichten te komen over de regio publiceerde RESOC Zuid-West-Vlaanderen in juni 2018 een socio-economische analyse van Zuid-West-Vlaanderen, die in nauwe samenwerking met POM West-Vlaanderen en met vele streekpartners werd gerealiseerd. Die analyse bundelt de meest actuele cijfers en statistieken binnen een ruime waaier van **twalf beleidsdomeinen**: demografie, welvaart, arbeidsmarkt, economische activiteit, kenniseconomie & innovatie, onderwijs & opleiding, zorg & gezondheid, welzijn & kansarmoede, wonen, mobiliteit & logistiek, toerisme & recreatie, en energie.

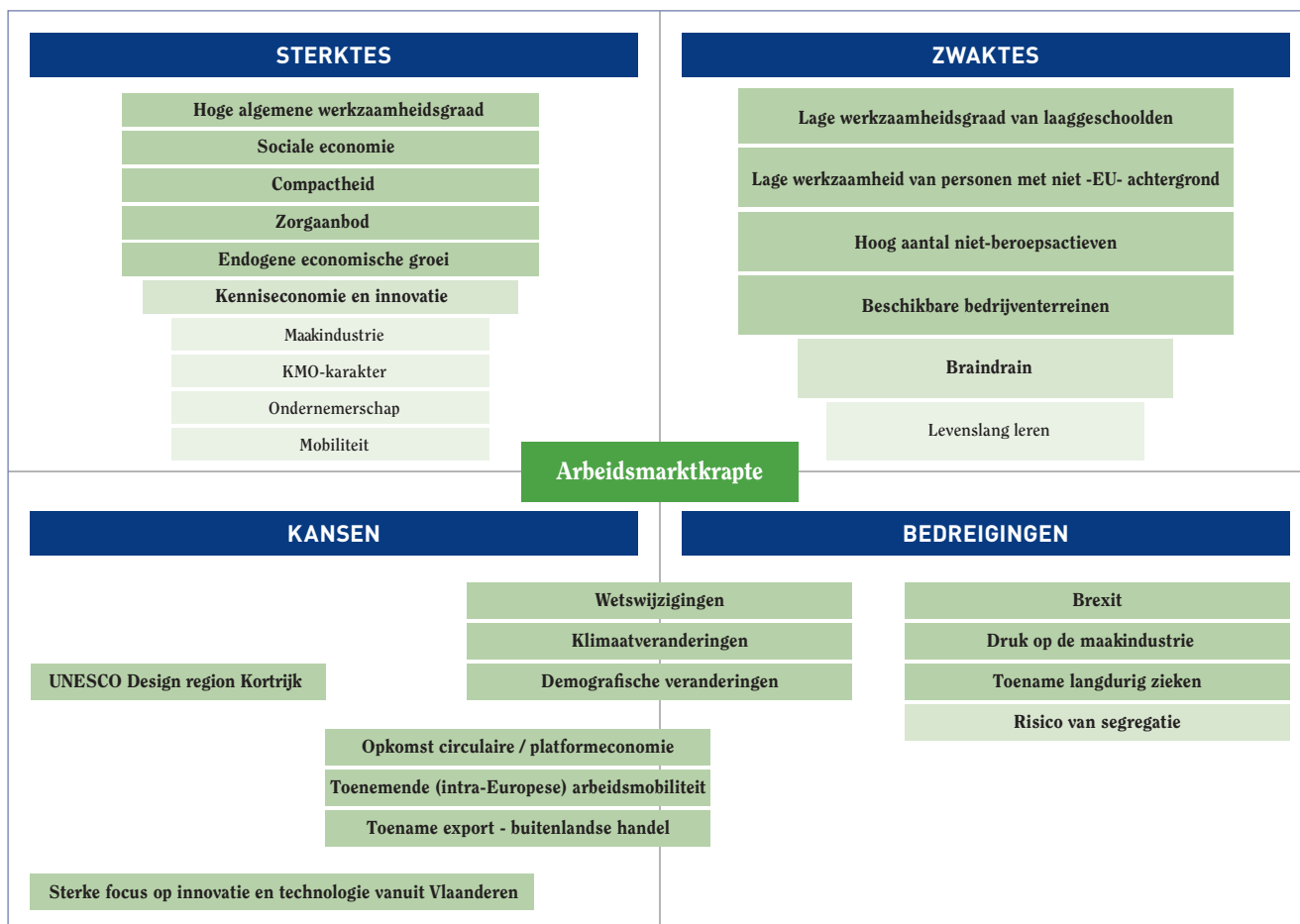
In de analyse worden de indicatoren doorgaans weergegeven over een periode van tien jaar of langer, om zo duidelijke evoluties en trends vast te kunnen stellen. Om ons als regio ook te kunnen positioneren, **benchmarkt** de analyse bovendien Zuid-West-Vlaanderen ten opzichte van West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest. Waar relevant vergelijkt ze de indicatoren tot op het niveau van de 13 gemeenten van Zuid-West-Vlaanderen.

De analyse biedt een **objectief en meetbaar** kader om de socio-economische streekvisie voor Zuid-West-Vlaanderen inhoudelijk mee te onderbouwen en richting te geven. Het is bovendien een nuttig instrument voor alle streekpartners in het kader van de opmaak van een omgevingsanalyse of bij het plannen van beleid.

2. SWOT-ANALYSE: ARBEIDSMARKTKRAPTE, DE ACHILLESHIEL VAN ZUID-WEST-VLAANDEREN?

Een kwalitatieve streekvisie stelt zich open voor de **expertise en visie van buiten de regio**. De kennispartner HIVA – KU Leuven, Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving, maakte in opdracht van RESOC Zuid-West-Vlaanderen een SWOT-analyse van de regio op basis van de bovenvermelde socio-economische analyse en formuleerde aanbevelingen voor een dynamische streekvisie.

Tabel: SWOT-analyse Zuid-West-Vlaanderen (HIVA - KU Leuven, december 2018)

2.1 Sterktes

De hoge algemene **werkzaamheidsgraad** in Zuid-West-Vlaanderen kan als één van de belangrijkste sterktes worden beschouwd. In 2016 bedroeg de werkzaamheidsgraad tussen 20 en 64 jaar immers 75,4%. Een percentage dat significant hoger lag ten opzichte van de werkzaamheidsgraad in het Vlaams Gewest (72,6%) en nog hoger in vergelijking met het cijfer voor België (67,3%). De Europese doelstelling om tegen 2020 de werkzaamheidsgraad op 75% te brengen, haalt de regio nu al. Toch presteren andere regio's in Vlaanderen en in Europa nog beter. Er is dus nog marge tot verbetering.

In 2016 konden meer dan 14.000 personen met een afstand tot de arbeidsmarkt dankzij een tewerkstellings- of activeringsmaatregel aan de slag. Wat Zuid-West-Vlaanderen verder onderscheidt van andere regio's is de sterke aanwezigheid van de **sociale economie**. Binnen het arrondissement Kortrijk ligt de dekkingsgraad voor de maatwerkbedrijven rond 80%. Anders gezegd, de maatwerkbedrijven zijn duidelijk in staat om veel tewerkstelling te bieden aan personen met een arbeidshandicap, en zo dus bijna 80% van hun doelgroep te bereiken.

In 2017 bedroeg de bevolkingsdichtheid in Zuid-West-Vlaanderen 686,5 inwoners per km² t.o.v. 482 inwoners per km² in het Vlaamse Gewest. Die **compactheid** van de regio kan ook als een sterkte worden beschouwd, gezien dit de strategische afstemming en de samenwerking tussen streekpartners bevordert. Daarnaast zijn er nog **technologie en innovatie**, het **zorgaanbod** en ten slotte de **endogene economische groei**. Zuid-West-Vlaanderen scoort goed op het vlak van tewerkstelling in de technologische en kennisintensieve sectoren. Bepalend voor de economische groei van de regio is het aantal actieve ondernemingen in Zuid-West-Vlaanderen. Dat nam in tien jaar tijd toe met 20% (tot 28.300 bedrijven in 2016) .

Andere sterktes die vaak gelinkt worden met Zuid-West-Vlaanderen zijn haar **maakindustrie**, het **ondernemerschap** en het **kmo-karakter**. Het beeld over de maakindustrie moet enigszins genuanceerd worden. Zo is vooreerst het economisch belang van de tertiaire en quataire sector in Zuid-West-Vlaanderen groter dan dat van de industrie. De sector handel creëerde met 46,6% veruit het grootste aandeel van de bruto toegevoegde waarde in 2015 en het aandeel tewerkstelling in de tertiaire sector – versta de dienstensector – in de totale tewerkstelling in Zuid-West-Vlaanderen steeg van 38% in 2007 naar 42% in 2015. Op de tweede plaats kwam de tewerkstelling in de niet-commerciële sectoren zorg, onderwijs en overheid met 28% van de totale tewerkstelling, ook de quataire sector genoemd. Daartegenover staat dat de werkgelegenheid in de industrie tussen 2007 en 2015 daalde met 18% (± 6.000 personen) waardoor het aandeel van de tewerkstelling in de industrie in de totale tewerkstelling eveneens daalde van 24,3% in 2007 naar 19,7% in 2015. Ondanks die sterke daling is het belang van de tewerkstelling in de industrie in Zuid-West-Vlaanderen nog altijd beduidend groter dan in het Vlaamse Gewest (13,9% van de totale tewerkstelling), maar evenwel aanzienlijk lager dan in andere landen en regio's in Europa, waaronder onze buurlanden Duitsland en Frankrijk.

Het ondernemerschap en het kmo-karakter van Zuid-West-Vlaanderen vertonen veel gelijkenissen met Vlaanderen. Het aandeel zelfstandigen binnen de totale werkgelegenheid lag in 2015 met 17,5% in Zuid-West-Vlaanderen op een vergelijkbaar niveau als in Vlaanderen (18,1%). De toename van nieuwe ondernemingen tussen 2006 en 2016 lag met +37,5% in Zuid-West-Vlaanderen lager dan in Vlaanderen (+44,1%). Ook de oprichtingsratio, de verhouding van het aantal opgerichte ondernemingen tot het aantal actieve ondernemingen, ligt iets lager dan in Vlaanderen (8,4% t.o.v. 9,8%). Wat betreft het kmo-karakter, is het aandeel van de vestigingen met minder dan 50 werknemers in Zuid-West-Vlaanderen (94,7%) vergelijkbaar met dat in Vlaanderen (94,9%).

Ten slotte kan de vlotte **mobiliteit** nu nog als een sterkte worden beschouwd. Al lijkt die sterkte steeds meer op te schuiven richting een zwakte.

Tabel: Sterktes SWOT-analyse Zuid-West-Vlaanderen (HIVA - KU Leuven, december 2018)

STERKTES		ZWV	VL	BE
Hoge algemene werkzaamheidsgraad		75,4% (20-64)	72,6% (20-64)	67,3% (20-64)
Sociale economie		± 80% (dekkingsgraad)		
Compactheid		686 (inwoners per km ²)	482 (inwoners per km ²)	
Zorgaanbod				
Endogene economische groei				
Kenniseconomie en innovatie				
Maakindustrie		19,7% (aandeel in tewerkstelling)	13,9% (aandeel in tewerkstelling)	
KMO-karakter		94,7% (aandeel vestigingen minder dan 50 werknemers)	94,9% (aandeel vestigingen minder dan 50 werknemers)	
Ondernemerschap		8,4% (oprichtingsratio)	9,8% (oprichtingsratio)	
Mobiliteit				

2.2 Zwaktes

De algemene werkgelegenheidsgraad in Zuid-West-Vlaanderen mag dan wel hoger liggen dan het Vlaamse en Belgische gemiddelde, net als andere regio's in Vlaanderen en België wordt Zuid-West-Vlaanderen geconfronteerd met een **lage werkzaamheidsgraad van laaggeschoolden en van personen afkomstig van buiten de EU**. In 2016 lag de werkzaamheidsgraad van laaggeschoolden in West-Vlaanderen met 44,4% een stuk lager dan de algemene werkzaamheidsgraad van 69,8% binnen de leeftijds categorie van 15-64 jaar. Dit daalde zelfs met ongeveer 4% ten opzichte van 2006. Toch is Vlaanderen er nog slechter aan toe. De werkzaamheidsgraad van laaggeschoolden bedroeg slechts 39,7% in 2016, wat neerkomt op een daling van 8% t.o.v. 2006. De werkzaamheidsgraad (15-64 jaar) van personen van buiten de EU lag in 2016 dan weer op slechts 48% in Zuid-West-Vlaanderen. Dat percentage is vergelijkbaar met dat voor Vlaanderen (47,6%) maar ligt toch nog hoger dan het Belgische gemiddelde (43%).

Tegelijk zijn er een **groot aantal niet-beroepsactieven**, vooral omdat mensen te vroeg de arbeidsmarkt verlaten of langdurig ziek worden. Het ging om 33.643 personen in 2016 tussen 20 en 64 jaar in Zuid-West-Vlaanderen. De grootste groep inactieven (36%) bevindt zich tussen de leeftijd van 60 en 64 jaar. Dat betekent dat ongeveer 7 op de 10 personen tussen 60 en 64 jaar in Zuid-West-Vlaanderen niet aan het werk zijn. Tegelijk waren er 9.898 langdurig zieken, wat neerkomt op een stijging van 36% t.o.v. 2010.

De beperkte oppervlakte **beschikbare bedrijventerreinen** in Zuid-West-Vlaanderen is een zwakte die zich de voorbije jaren nog verder manifesteerde. In 2017 bedroeg het beschikbare aanbod aan bedrijventerreinen nog slechts 59,2 ha. Of een daling met 28,5% tussen 2013 en 2017.

Een andere zwakte is de dalende deelname aan **'levenslang leren'**. In de periode 2008-2016 daalde het aantal 25-64-jarigen (-3,7%) dat deelnam aan levenslang leren in West-Vlaanderen. Al is die zwakte relatief wanneer we vergelijken met de daling van 9,8% in Vlaanderen.

Ten slotte wordt de hoge braindrain als een belangrijke zwakte beschouwd voor Zuid-West-Vlaanderen. Toch lijkt een kentering ingezet in de regio gezien het positief migratiesaldo voor de groep van 25-29 jarigen, van -4,8% in 2006 naar +9,8% in 2016.

Tabel: Zwaktes SWOT-analyse Zuid-West-Vlaanderen (HIVA - KU Leuven, december 2018)

ZWAKTES	ZWV	VL	BE
Lage werkzaamheidsgraad van laaggeschoolden	44,4% (15-64)	39,7% (15-64)	
Lage werkzaamheid van personen met niet -EU- achtergrond	48% (15-64)	47,6% (15-64)	43% (15-64)
Hoog aantal niet-beroepsactieven	33.643 (20-64)		
Beschikbare bedrijventerreinen	59,2 ha		
Braindrain	3,6 (migratiesaldo)		
Levenslang leren	-3,7% (2016 tov 2008)	-9,8% (2016 tov 2008)	

2.3 Kansen en bedreigingen

De impact van de **Brexit** is een grote onzekerheid voor bedrijven en wellicht de grootste bedreiging voor een aantal (internationaal actieve) ondernemingen in Zuid-West-Vlaanderen. Demografische en klimaatveranderingen én wijzigingen in wetgeving kunnen ook een bedreiging vormen, maar bieden tegelijk kansen.

Behalve deze generieke bedreigingen vormt de **arbeidsmarktcrapte** wellicht de grootste uitdaging specifiek voor Zuid-West-Vlaanderen. In 2017 waren er 7.719 niet-werkende werkzoekenden. Dat betekent dat er voor elke openstaande vacature (1.956 in 2017) 3,9 personen beschikbaar zijn. Hiermee is de arbeidsmarktcrapte in Zuid-West-Vlaanderen meer uitgesproken dan in West-Vlaanderen met 4,1 en in het Vlaamse Gewest met 5,5. Maar om de werkelijke arbeidsmarktcrapte te meten, moeten ook de niet-beroepsactieven mee worden opgenomen. Het hoge aantal niet-beroepsactieven biedt tegelijk ook kansen voor Zuid-West-Vlaanderen, met name een pool van talent dat kan worden opgeleid en aangewend in functie van de noden op de arbeidsmarkt. Dat geldt even goed voor de lage tewerkstelling van laaggeschoolden en van personen afkomstig van buiten de EU.

In 2016 kende het arrondissement Kortrijk een inkomende **grensarbeid** van 5.689 personen en een uitgaande grensarbeid van 448 personen met Frankrijk. Hiermee vertegenwoordigde de regio 83,7% van de inkomende en 54,8% van de uitgaande grensarbeid Frankrijk/West-Vlaanderen. In de periode 2006-2016 nam de inkomende grensarbeid vanuit Frankrijk zelfs toe met +66,7% in het arrondissement Kortrijk. Die stijging is aanzienlijk groter dan in West-Vlaanderen (+48%) en in het Vlaamse Gewest (+43,8%). Toch heeft de sterke aanwezigheid van Franse grensarbeiders misschien ook een keerzijde, met name het risico op segregatie.

Behalve bedreigingen zijn er verschillende kansen die een antwoord kunnen bieden op de uitdagingen waarmee Zuid-West-Vlaanderen wordt geconfronteerd. Zo is er de toenemende arbeidsmobiliteit en handel op Europees en internationaal niveau. Er is de ontwikkeling van de circulaire economie en van de platformeconomie. De toetreding van regio Kortrijk tot het wereldwijd netwerk van UNESCO Creative Cities of Design vormt een nieuwe opportuniteit om de creatieve maakindustrie te versterken en internationaal te promoten.

Ten slotte legt het Vlaamse beleid een sterke **focus op innovatie en technologie**. Met het nieuwe fonds Flanders Future Techfund wil het de toptechnologie vanuit de Vlaamse strategische onderzoekscentra (SOCs) en speerpuntclusters sneller naar de markt laten doorstromen. Gezien de aandacht van Zuid-West-Vlaanderen voor technologie en innovatie is dit een heel positief gegeven.

3. MAATSCHAPPELIJKE TRENDS: TRANSITIES IN EEN DISRUPTIEVE OMGEVING

Onze regio staat niet op zichzelf, maar maakt deel uit van een veel ruimere en internationale omgeving. We moeten als regio de maatschappelijke trends en ontwikkelingen volgen en intelligent inspelen op nieuwe opportuniteiten. Welke maatschappelijke trends kunnen worden vastgesteld?

3.1. Digitale transformatie

De wereld staat voor een ingrijpende transitie naar een digitale samenleving. De digitalisering en robotisering leiden tot nieuwe kansen voor groei, jobs, efficiëntie, welvaart en welzijn. Ze openen nieuwe perspectieven om maatschappelijke uitdagingen wereldwijd aan te pakken. Ze creëren ook nieuwe uitdagingen op het vlak van onderwijs, arbeidsmarkt, economisch beleid, sociale rechtvaardigheid, onderwijs, overheid, privacy, veiligheid, ... 'Mee zijn' met de digitalisering is cruciaal om de kansen als individu, bedrijf, organisatie of regio te kunnen benutten.

3.2. Duurzaamheidsdoelstellingen

De omslag naar een duurzame samenleving en een circulaire economie komt op kruissnelheid. De 17 Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties vormen steeds nadrukkelijker het internationaal referentiekader voor landen, overheden, ondernemingen, organisaties en burgers om in een globaal partnerschap te werken aan duurzame ontwikkeling richting 2030. Die duurzaamheidsdoelstellingen vormen een belangrijke motor voor een aantrekkelijke, klimaatbestendige en leefbare regio.

3.3. Regiomarketing en branding

Steden en regio's willen zich over de hele wereld almaar nadrukkelijker profileren. Een wervend streekimago is een must om op de internationale kaart te staan. Elke regio wil werk maken van een creatieve regiobranding om unieke troeven uit te spelen. Internationale netwerken verbinden steden en regio's om de aantrekkingskracht te verhogen, om expertise uit te wisselen en om specifieke doelgroepen te behouden en aan te trekken. De digitale communicatietools geven een extra dimensie aan het bereik en de impact van de creatieve regiobranding bij een breed publiek.

3.4. Globalisering en globalisering

De toenemende globalisering van de economie, van de arbeidsmarkt, van de digitalisering en van de aanpak van ecologische of planetaire uitdagingen, manifesteert zich onmiskenbaar. Tegelijk wordt er ruimte gecreëerd voor lokale culturele invulling van mondiale uitdagingen en wordt de lokale verankering van economische activiteiten gestimuleerd. Die maatschappelijke wisselwerking van lokale eigenheid binnen een globale wereld moet ook tastbaar worden in de eigen regio.

3.5. Demografische uitdagingen

De maatschappelijke impact van de vergrijzing van de bevolking neemt de komende decennia verder toe. De effecten vertalen zich ook in een toename van de zorgnoden en in een voelbare daling van de potentiële beroepsbevolking. De uitdaging voor elke regio ligt in het realiseren van een demografische aangroei door verjonging. De omgevingskwaliteit in brede zin speelt een cruciale rol om de braindrain te kunnen omzetten naar braingain.

4. GEBUNDELDE VISIE VAN STREEKPARTNERS

Deze socio-economische streekvisie stippelt de inhoudelijke en strategische koers uit die Zuid-West-Vlaanderen wil varen. De streek heeft een sterke traditie van regionale visievorming en samenwerking. Deze socio-economische streekvisie vertrekt dan ook niet van een wit blad, maar bouwt verder op gedragen strategische visiedocumenten voor de regio. Het **streekpact van Zuid-West-Vlaanderen 2013-2018** vormt een belangrijk referentiekader bij de uitwerking van een nieuwe streekvisie. Het belangrijkste verschil met het vorig streekpact, is dat deze streekvisie zich nog gericht toespitst op de socio-economische thema's.

Veel streekpartners werkten opnieuw mee aan de redactionele opmaak van de socio-economische streekvisie. Vanuit de dagelijkse praktijkervaring en met aandacht voor de streekeigenheid, bepalen zij mee de koers en de ambities voor de regio vanuit socio-economisch perspectief.

// II. SOCIO-ECONOMISCHE STREEKVISIE VOOR ZUID-WEST-VLAANDEREN

De grondige kennis van de socio-economische ontwikkeling van de regio gedurende de voorbije jaren vormt een gedegen basis om de toekomstige socio-economische visie voor Zuid-West-Vlaanderen uit te tekenen. Het komt erop aan om vanuit de eigenheid van de regio proactief in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen en de bedreigingen en nieuwe kansen. Deze socio-economische streekvisie zet de bakens uit voor de toekomst van de regio door oplossingen te vinden voor uitdagingen en toekomstgericht in te spelen op nieuwe opportuniteiten.

1. SOCIO-ECONOMISCHE FOCUS

Deze streekvisie legt de inhoudelijke focus op de toekomstige socio-economische ontwikkeling van Zuid-West-Vlaanderen. De streek heeft nood aan een wervende visie en strategie op het vlak van economie, arbeidsmarkt en opleidingskansen. Ze trekt hierbij de kaart van de synergie tussen ondernemerschap en werknemerschap, die concreet vorm krijgt in **drie cruciale pijlers**. Een gedragen socio-economische streekvisie bundelt de regionale krachten om de economische groei en transformatie in Zuid-West-Vlaanderen te versterken, een kansrijke regionale arbeidsmarkt uit te bouwen en innovatieve leeroplossingen te implementeren om zo Zuid-West-Vlaanderen verder te ontplooiën tot een performante regio met een hoge kwaliteit om te leven, te werken en te wonen.

2. HORIZON 2020 - 2030

De regio Zuid-West-Vlaanderen wil de streekvisie maximaal realiseren in de **periode 2020-2030**. In die tijdspanne wil het met alle streekpartners de krachten bundelen om in Zuid-West-Vlaanderen de gewenste socio-economische vooruitgang te boeken. Die concrete timing laat ook toe om de resultaatsindicatoren gericht in de tijd voorop te stellen, rekening houdend met de evolutie van de voorbije jaren. Bovendien wordt het zo mogelijk om de resultaten en de vooruitgang op een objectieve en meetbare manier te monitoren, waardoor er tussentijds kan worden bijgestuurd indien nodig. Kortom, de horizon 2020-2030 roept alle streekpartners op om samen aan de slag te gaan met een duidelijk perspectief en tijdspad voor ogen.

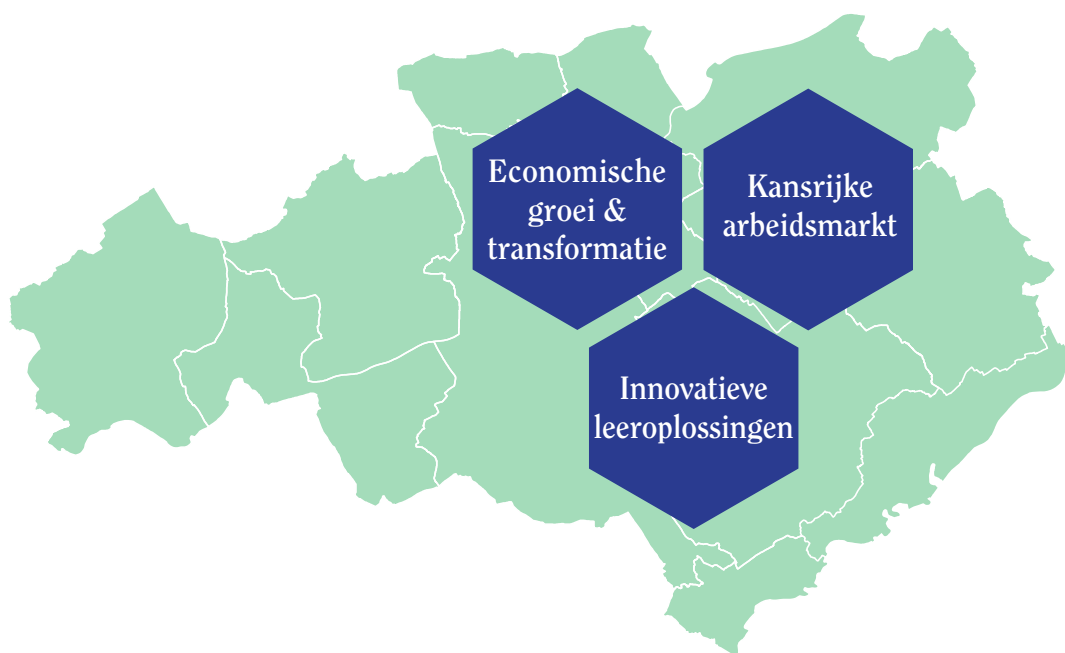
3. DRIE PIJLERS VOOR DE SOCIO-ECONOMISCHE STREEKVISIE

Vanuit de socio-economische focus van deze streekvisie, en om de regio doelgericht uit te bouwen en toekomstgericht te versterken, kunnen volgende drie pijlers gedefinieerd worden:

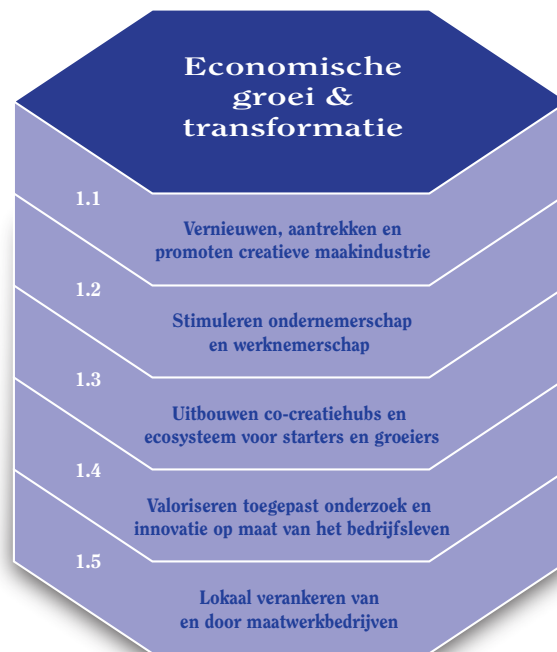
- 1. Economische groei en transformatie**
- 2. Kansrijke arbeidsmarkt**
- 3. Innovatieve leeroplossingen**

Elke pijler bestaat uit verschillende bouwstenen, geënt op het socio-economisch DNA van de regio. De impact van elke pijler wordt mee bepaald door de sterkte van de bouwstenen. Deze operationele bouwstenen geven concrete invulling aan de pijlers en maken duidelijk waar de streek op moet inzetten. Aan deze bouwstenen worden ambities voor 2030 gekoppeld, die meetbare doelstellingen vooropstellen en het mogelijk maken om de vooruitgang te monitoren in de tijd.

Bijlage 2 van deze streekvisie geeft een overzicht weer van de bronnen van deze resultaatsindicatoren.

Pijler 1: Economische groei en transformatie

Bouwsteen 1.1: Vernieuwen, aantrekken en promoten creatieve maakindustrie

Zuid-West-Vlaanderen wil zich blijven onderscheiden als topregio voor de creatieve maakindustrie. Uit de SWOT-analyse van HIVA KU Leuven blijkt dat het economisch belang van de maakindustrie in Zuid-West-Vlaanderen echter afneemt in vergelijking met de groeiende tertiaire en quataire sector. Om producten te kunnen blijven ontwikkelen en produceren in de regio, moet de creatieve maakindustrie positief gestimuleerd worden om zich voortdurend te blijven vernieuwen. Maatschappelijke ontwikkelingen als digitalisering en robotisering, maar ook de omslag naar een duurzame samenleving en de opkomst van de circulaire economie, bieden hierbij tal van **kansen om te innoveren**. Crossover samenwerken over de grenzen van de eigen sector heen, biedt ook heel wat innovatiemogelijkheden voor de maakindustrie, niet in het minst in de bouw- en zorgsector.

Vernieuwing betekent ook het aantrekken van nieuwe maakbedrijven naar de regio en een halt toeroepen aan de dalende trend van het aantal industriële bedrijven. Het komt erop aan om de aangepaste bedrijfsruimte en faciliteiten op een duurzame manier aan te bieden in de regio. Daarnaast wordt de **regiobranding** van de creatieve maakindustrie steeds belangrijker. Door slimme promotie van creatieve groeibedrijven en van innovatieve producten, maakt de streek zich economisch aantrekkelijker. Het label van UNESCO Design Region voor Kortrijk vormt een belangrijke hefboom om nieuwe deuren te laten opengaan om de creatieve maakindustrie te versterken en internationaal te promoten.

Ambities voor 2030:

- Stijging van de bruto toegevoegde waarde van de industrie in Zuid-West-Vlaanderen met 25% - (1.1.1)
- Consolidatie van het aantal van 1.000 industriële vestigingen in Zuid-West-Vlaanderen - (1.1.2)

Bouwsteen 1.2: Stimuleren ondernemerschap en werknemerschap

Ondernemerschap, creativiteit, veerkracht en durf tot innovatie zijn belangrijke eigenschappen die in het DNA van de streek Zuid-West-Vlaanderen zijn verankerd. Die eigenschappen moeten blijvend gestimuleerd worden door een open en ondersteunend regionaal economisch beleid gericht op samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven, kennisinstellingen en de inwoners. Het onderwijs maakt jongeren meer vertrouwd met het ondernemerschap en met het regionale bedrijfsleven. Alle partners zetten de eigen sterktes, expertise, middelen en netwerken in om het ondernemerschap voortdurend nieuwe zuurstof te geven. **Slimme samenwerking** vanuit de eigen sterktes maken de Zuid-West-Vlaamse ondernemingen future proof waarbij de kansen van maatschappelijk trends als digitalisering, globalisering en verduurzaming optimaal benut worden.

Het werknemerschap moet op een positieve manier worden ondersteund met aandacht voor de kwaliteit en de werkbaarheid van het werk. Bedrijven en organisaties zijn overtuigd van de economische meerwaarde van betrokken medewerkers die hun talenten actief inzetten. Werknemers kunnen zich **kwalitatief ontplooiën** door innovatiegerichtheid, creativiteit en verantwoordelijkheid als competenties te blijven ontwikkelen. Een constructief sociaal overleg waar ondernemerschap en werknemerschap elkaar versterken, heeft ook een positieve impact op de economische groei en op de duurzame tewerkstelling in de streek.

Ambities voor 2030:

- Stijging van het aantal actieve ondernemingen in Zuid-West-Vlaanderen van 28.309 in 2016 naar 34.000 in 2030 (+20%) - (1.2.1)
- Stijging van het aantal zelfstandigen en helpers van 23.304 in 2016 naar 24.500 in 2030 (+5%) - (1.2.2)
- Stijging van het aantal loontrekkenden van 114.221 in 2016 naar 120.000 in 2030 (+5%) - (1.2.3)

Bouwsteen 1.3: Uitbouwen co-creatiehubs en ecosysteem voor starters en groeiers

De regio zet sterk in op het aantrekken en ondersteunen van creatieve starters met een uitgebreid pakket aan inhoudelijke, materiële en financiële ondersteuningsmaatregelen (vb. trajectbegeleiding, flex-werkplekken, starterslening). De aanwezigheid van dit jonge ondernemersgeweld verhoogt ook de aantrekkelijkheid van de regio en opent nieuwe **opportuniteiten tot kruisbestuiving** met gevestigde ondernemers. Zo openen de co-creatiehub Hangar K in Kortrijk en het initiatief Start & GO nieuwe perspectieven tot ondernemerschap binnen een inspirerend ecosysteem. Het is belangrijk om voortdurend nieuwe trajecten te initiëren die het creatief ondernemerspotentieel bij start-ups in de regio stimuleren. Co-creatiehubs streven naar een maximale bezettingsgraad van alle werkplekken. Tegelijk worden starters gestimuleerd om na een doorlooptijd volledig op eigen benen te staan, waardoor instroom van nieuwe starters steeds mogelijk blijft.

De regio kent ook heel wat sterke groeiers, zowel kmo's als multinationale bedrijven, die maximale kansen moeten krijgen om **(inter)nationaal door te groeien** tot absolute topvoorbeelden van ondernemerschap. Groeiende bedrijven dienen gekoesterd en ondersteund te worden, zodat zij vanuit Zuid-West-Vlaanderen de economische groei maximaal kunnen realiseren. Elke scale-up doorloopt verschillende groeifasen naargelang de schaal. Om het potentieel van groeiende bedrijven te ontsluiten, is er ook nood aan aangepaste begeleiding, financiering en bedrijfsruimte.

Ambities voor 2030:

- Stijging van het aantal opgerichte ondernemingen van 2.391 in 2016 naar 2.750 in 2030 (+15%) - (1.3.1)
- Stijging van het aandeel bedrijven met groei in toegevoegde waarde en in tewerkstelling van 7,5% in 2018 naar 15% in 2030 - (1.3.2)

Bouwsteen 1.4: Valoriseren toegepast onderzoek en innovatie op maat van het bedrijfsleven

De regio boekte de voorbije jaren op het vlak van **onderzoekscapaciteit** een belangrijke vooruitgang. De universiteiten KU Leuven campus Kulak Kortrijk en UGent campus Kortrijk versterkten net zoals de hogescholen Howest en Vives hun expertise door onderzoek en ontwikkeling, vaak gerelateerd aan de economische clustersectoren. De nieuwe vestigingen van de kenniscentra Centexbel-VKC en Sirris brachten tal van nieuwe oplossingen met zich mee voor regionale bedrijfsvraagstukken. De komende jaren zal die onderzoekscapaciteit zich nog verder uitbreiden met de uitbouw van nieuwe kenniscentra zoals Flanders Make en Veg-i-Tec in Kortrijk, en met de opening van innovatieve testlabs voor productiebedrijven. Deze inhaalbeweging is ook nodig, want het West-Vlaams aandeel van de Vlaamse middelen voor kennisgedreven onderzoek stond lang niet in verhouding ten opzichte van het economisch gewicht van de West-Vlaamse industrie. Ook in de toekomst dient van nabij opgevolgd te worden dat het West-Vlaams aandeel voor toegepast onderzoek en innovatie op een voldoende hoog niveau ligt en blijft.

Voor de toekomstige ontwikkeling van Zuid-West-Vlaanderen als economische kennisregio is de intensieve **samenwerking tussen alle kennisinstellingen en het bedrijfsleven** van essentieel belang. Kennisinstellingen ondersteunen bedrijven bij de aanpak van economische uitdagingen, en bedrijven inspireren de kennisinstellingen bij de uitbouw van kennisgedreven onderzoek. Een belangrijke rol is hierbij weggelegd voor TUA West om de samenwerking tussen de hogeronderwijsinstellingen in West-Vlaanderen verder uit te bouwen op basis van ambitieuze projecten voor de regio. Ook de Fabrieken voor de Toekomst, met bijzondere aandacht in Zuid-West-Vlaanderen voor de clustersectoren Nieuwe Materialen en Machinebouw & Mechatronica, spelen een verbindende rol om de opgebouwde kennis en expertise vanuit de kennisinstellingen te laten doorstromen naar de bedrijven. Het industriële kmo-weefsel heeft nood aan en belang bij onderzoek en innovatie om op internationaal niveau competitief te kunnen blijven.

Ambities voor 2030:

- Toename van het aantal bedrijven die een samenwerkingsverband hebben binnen de Fabrieken voor de Toekomst met 50% tegen 2030 - (1.4.1)
- Toename van het personeel dat in bedrijven ingezet wordt voor Onderzoek & Ontwikkeling in West-Vlaanderen van 6.494 in 2015 naar 8.000 in 2030 (+23,1%) - (1.4.2)
- Stijging van het West-Vlaams aandeel Baekelandmandaten in Vlaanderen voor onderzoekers die een doctoraatsproject uitvoeren in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven van gemiddeld 9,2% in periode 2009-2017 naar gemiddeld 20% in de periode 2020-2030 - (1.4.3)

Bouwsteen 1.5: Lokaal verankeren van en door maatwerkbedrijven

De lokale verankering van maatwerkbedrijven in de regio Zuid-West-Vlaanderen heeft een dubbele dimensie. De regio onderscheidt zich in Vlaanderen door een sterke vertegenwoordiging van de sociale economie met toonaangevende maatwerkbedrijven zoals Waak en 't Veer. De **lokale verankering VAN maatwerkbedrijven** heeft de uitgesproken ambitie dat deze maatwerkbedrijven duurzaam groeien en zich economisch versterken in de regio. De inzet van ondersteunende technologie en innovatie zal de toegevoegde waarde van deze maatwerkbedrijven verhogen. De regio dient deze maatwerkbedrijven te ondersteunen, zodat zij vanuit Zuid-West-Vlaanderen hun maatschappelijke opdracht kunnen blijven opnemen binnen een context van internationale concurrentie.

De regio dient tegelijk sterk in te zetten op **lokale verankering DOOR maatwerkbedrijven**. Dit laat toe om belangrijke activiteiten van het productieproces in de lokale West-Vlaamse economie te behouden. Maatwerkbedrijven zijn zowel klant als leverancier bij industriële bedrijven en bij bedrijven uit de tertiaire en quartaire sector. In een context van globalisering waar productielijnen mobieler zijn en verspreid over de hele wereld, dragen maatwerkbedrijven bij tot lokale verankering van het productieproces. Eenvoudige of repetitieve taken blijven hierdoor in eigen regio. Dat strookt tegelijk met de duurzaamheidsdoelstellingen en met een kleinere ecologische voetafdruk. Door de lokale verankering te verdiepen, kunnen maatwerkbedrijven nog meer toegevoegde waarde leveren en bijdragen tot de versterking en consolidatie van het economisch weefsel in de regio.

Ambities voor 2030:

- Stijging van de innovatiegedreven toegevoegde waarde per werknemer bij de maatwerkbedrijven met 25% in 2030 - (1.5.1)
- Stijging van de samenwerking, als klant of als leverancier, tussen maatwerkbedrijven en ondernemingen met meer dan 10 werknemers in West-Vlaanderen: - (1.5.2)
 - van 47,8% van de industriële bedrijven in 2015 naar 55% in 2030
 - van 33,4% van de ondernemingen in tertiaire sector in 2015 naar 38% in 2030
 - van 36,3% van de ondernemingen in quartaire sector in 2015 naar 40% in 2030

Pijler 2: Kansrijke arbeidsmarkt

Bouwsteen 2.1: Kwalitatief aan de slag krijgen en houden van alle talenten

De structurele arbeidsmarktcrachte in Zuid-West-Vlaanderen noodzaakt de **activering en inschakeling** van elk talent. Bovendien is werk een belangrijke sleutel tot maatschappelijke integratie. Om die inschakeling mogelijk te maken, zet Zuid-West-Vlaanderen verder in op instroomtrajecten voor werkzoekenden met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt. Uit de socio-economische analyse blijkt dat vooral laaggeschoolden en personen met een migratieachtergrond ondervertegenwoordigd zijn op de arbeidsmarkt. Daarnaast ontwikkelt de regio innovatieve trajecten om talenten die zich op vandaag niet aandienen op de arbeidsmarkt, te activeren. Het hoge aantal niet beroepsactieven biedt Zuid-West-Vlaanderen een pool aan talent dat (her)opgeleid en ingezet kan worden in functie van de noden van de arbeidsmarkt. Denk vooral aan een **reïntegratiebeleid** voor langdurig zieken, maar ook aan verborgen talent bij onvrijwillig deeltijds werkenden en bij de zogenaamde NEET-jongeren (Not in Education, Employment or Training).

Tezelfdertijd is het zaak om in de regio alle talenten in gezonde werkomstandigheden **langer aan het werk** te houden en zo vroegtijdige uitstroom te voorkomen. Uit de SWOT-analyse bleek dat de grootste groep inactieven tussen 60 en 64 jaar oud is. 7 op de 10 personen tussen 60 en 64 jaar is niet aan het werk. Dat betekent dat we moeten inzetten op **werkbaar werk** dat rekening houdt met de diverse levensfasen van werknemers. Technologie en digitalisering worden hierbij niet langer beschouwd als jobbedreigend, maar als een collaboratieve ondersteuning om mensen langer inzetbaar te houden. In de industrie 5.0, waar mens en machine intens en geïntegreerd samenwerken, dragen nieuwe technologische toepassingen, zoals cobots en digitale netwerken bij tot de kwaliteit van werk. Hierdoor kunnen complexere taken ook worden uitgevoerd door lager geschoolden en worden jobs ergonomisch gezonder. Bedrijven dienen door middel van **innovatieve arbeidsorganisatie** werk te maken van kwaliteitsvolle tewerkstelling, stressreductie en mentale fitheid op het werk. Tegelijk moet talentmanagement verder ingang vinden in de Zuid-West-Vlaamse bedrijven. De selectie dient meer te focussen op startcompetenties en groeimogelijkheden die vervolgens verder ontwikkeld kunnen worden door middel van opleiding op de werkvloer.

Ambities voor 2030:

- Stijging van het aandeel werkenden in de bevolking 20-64 jaar van 75,4% in 2016 naar 80% in 2030 - (2.1.1) met bijzondere aandacht voor:
 - Laaggeschoolden (15-64 jaar): van 44,4% in 2016 naar 50% in 2030 in West-Vlaanderen
 - 55-plussers: van 51% in 2016 naar 60% in 2030
 - Personen met een migratieachtergrond:
 - › EU-achtergrond: van 68,7% in 2016 naar 75% in 2030
 - › niet-EU-achtergrond: van 53,8% in 2016 naar 60% in 2030
- Daling van het aantal niet-werkende werkzoekenden van 7.719 in 2017 naar 6.000 in 2030 (-22%) - (2.1.2)
- Daling van het aantal langdurig zieken van 9.898 in 2017 naar 7.918 in 2030 (-20%) - (2.1.3)

Bouwsteen 2.2: Versterken arbeidsmobiliteit met aandacht voor internationale arbeidsmigratie

De tewerkstellingsgroei en dalende werkloosheid in Zuid-West-Vlaanderen zullen de komende jaren worden gecombineerd met een afname van de bevolking op arbeidsleeftijd. Dat is een gevolg van de demografische context, waarbij de uitstroom van pensioenge-rechtigde werknemers niet volledig zal worden opgevangen door de instroom van jonge arbeidskrachten. De talentkrapte dreigt op termijn een rem te zetten op investeringen en delocalisatie in de hand te werken. Wanneer in de regio onvoldoende endogene talent aanwezig is, moet de regio zijn rekruteringsratio verruimen en **talent van buitenaf aantrekken**. Zuid-West-Vlaanderen mikt hierbij zowel op een instroom uit aanpalende regio's die een hogere werkloosheidsgraad kennen, zoals Noord-Frankrijk en Wallonië, als op arbeidsmigratie uit andere landen in en buiten Europa.

Belangrijk is dat de migratie op een respectvolle manier gebeurt, rekening houdend met de socio-economische situatie van de herkomstlanden. Tevens moet de regio de noodzakelijke context creëren om arbeidsmigranten gepast te ontvangen en een **vlotte integratie** op de werkvloer en in de Zuid-West-Vlaamse samenleving te bewerkstelligen. Zo vormen taalopleiding en kwalitatieve huisvesting belangrijke voorwaarden om volwaardig te kunnen participeren aan onze samenleving. Ook dient het woon-werkverkeer op een betaalbare en duurzame manier te kunnen plaatsvinden.

Ambities voor 2030:

- Stijging van de inkomende grensarbeid uit Frankrijk van 5.689 personen in 2016 naar 7.000 in 2030 (+23%) - (2.2.1)
- Stijging van de pendel uit het Waals Gewest van 3.774 in 2015 naar 5.500 in 2030 (+46%) - (2.2.2)
- Stijging met 24% van het aantal werknemers met een migratieachtergrond in arrondissement Kortrijk van 13.736 in 2016 naar 17.000 in 2030 (+24%) - (2.2.3)

Bouwsteen 2.3: Geïntegreerd uitbouwen sociale economie

Een kansrijke arbeidsmarkt voorziet ook in **duurzame tewerkstelling** voor personen met een structurele afstand tot het normaal economisch circuit (NEC). Zuid-West-Vlaanderen wil de voortrekkersrol binnen de sociale economie blijven opnemen en uitbouwen. De tewerkstelling binnen de maatwerkbedrijven en de lokale diensteneconomie dient gewaarborgd te blijven in de regio. De maatwerkbedrijven moeten over voldoende flexibiliteit beschikken om de tewerkstelling en de aanwerving van maatwerkers te organiseren, want ook zij ervaren steeds meer de effecten van de arbeidsmarktcrisps en de vergrijzing. De Vlaamse contingentering van het aantal werkplaatsen en de toeleiding naar de sociale economie door VDAB mogen de uitbouw van de sociale economie in geen geval afremmen.

Tegelijk zet Zuid-West-Vlaanderen in op **realistische doorstroomscenario's** waarbij de enclavewerking als doorstroommodel volwaardig erkent dient te worden. Het enclavemodel van maatwerkers binnen bedrijven kan immers een concrete brug betekenen naar reguliere tewerkstelling, en tegelijk ruimte creëren voor nieuwe instroom van maatwerkers. Bovendien beschikken maatwerkbedrijven over ruime operationele expertise om werk aan te passen op maat van werknemers met een arbeidsbeperking. De kennis en ervaring van maatwerkbedrijven om **technologische innovatie** in te zetten op de werkvloer, kan worden overgedragen naar de reguliere economie. Dit opent nieuwe perspectieven om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (opnieuw) te kunnen inschakelen en om meer mensen duurzaam en werkbaar aan het werk te krijgen en te houden, met gunstige effecten op het vlak van tewerkstelling en werkloosheid in de regio.

Ambities voor 2030:

- Stijging van tewerkstelling met behulp van een tewerkstellings- of activeringsmaatregel van 14.275 in 2016 naar 16.000 personen in 2030 (+12%) - (2.3.1)
- Toename van de tewerkstelling in enclaves naar 25% van de totale tewerkstelling in maatwerkbedrijven in Zuid-West-Vlaanderen in 2030 - (2.3.2)
- Stijging van de tewerkstelling van personen met een arbeidshandicap in maatwerkbedrijven – beschutte werkplaatsen van 1.922 in 2017 naar 2.300 in 2030 (+20%) - (2.3.3)
- Daling van het aantal niet-werkende werkzoekenden met een arbeidshandicap van 1.053 in 2018 naar 850 in 2030 (-20%) - (2.3.4)

Pijler 3: Innovatieve leeroplossingen

Bouwsteen 3.1: Afstemmen onderwijs en opleiding op regionale noden

Het aantal **openstaande vacatures** is de voorbije jaren sterk gestegen in Zuid-West-Vlaanderen met een groot aandeel vacatures binnen de sectoren industrie, bouw en schoonmaak. Dit toenemend aantal vacatures vloeit in belangrijke mate voort uit de groeiende economische conjunctuur. Dat veel vacatures echter moeilijk of niet ingevuld geraken, bevestigt nogmaals de arbeidsmarktkrapte als achilleshiel van Zuid-West-Vlaanderen. Bovendien stroken de gevraagde competenties vaak niet met de aangeboden profielen. Ondernemingen en beroepssectoren staan voor een moeilijke zoektocht naar specifieke talenten. In een regio waar de maakindustrie nog sterk aanwezig is, zijn dit vaak technische profielen. Rekening houdend met de verdere technologisering en digitalisering zal die vraag nog toenemen en wijzigen. Maar ook in de zorgsector en in de groeiende dienstverleningssector blijven jobs openstaan.

De structurele en kwalitatieve arbeidsmarktkrapte noodzaakt tot een **flexibele afstemming van het opleidingsaanbod** op de noden en de jobperspectieven op de Zuid-West-Vlaamse arbeidsmarkt, en dat op alle niveaus en in alle onderwijsvormen. Praktijkgedreven samenwerking en uitwisseling tussen onderwijsinstellingen en opleidingsverstrekkers met het bedrijfsleven is cruciaal om het opleidingsaanbod toekomstgericht uit te bouwen. Dit kan de vorm aannemen van bedrijfsstages voor leerlingen en leerkrachten, maar evenzeer door het delen van infrastructuur en machines. De focus dient nog meer te liggen op een pro-actieve toeleiding naar **knelpuntvacatures** in de regio en op een toename van het aantal STE(A)M-trajecten. Opleidingen met weinig vraag of perspectief op de arbeidsmarkt, kunnen afgebouwd worden.

Ambities voor 2030:

- Daling van het aantal openstaande vacatures van 1.577 in 2016 naar 1.200 in 2030 (-24%) - (3.1.1)

Bouwsteen 3.2: Uitrollen werkplekieren op de werkvloer

Niet alle competenties kunnen worden aangeleerd in het onderwijs. Praktijkervaring op de werkvloer betekent voor de ontwikkeling van competenties bij **leerlingen en studenten** een noodzakelijke meerwaarde. Het werkplekieren moet in het secundair onderwijs en in het hoger onderwijs dan ook verder worden aangemoedigd en uitgebouwd met bijzondere aandacht voor het duaal leren.

De component werkplekieren binnen **duale leertrajecten** slaagt er in om de afstand te overbruggen tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt. Vanuit dit perspectief kan het imago van het duaal leren binnen het onderwijs nog grote vooruitgang boeken. Bij de verdere implementatie van het duaal leren moet ook voldoende aandacht blijven gaan naar kwetsbare jongeren en het voorkomen van ongekwalificeerde uitstroom. Het dalend aandeel jongeren met een tewerkstelling binnen het huidige systeem deeltijds leren en werken bevestigt duidelijk de noodzaak van alternatieve trajecten en nieuwe leervormen.

Ook voor **werkzoekenden en werkenden** is de methodiek van werkplekieren een belangrijke hefboom tot duurzame tewerkstelling. Tijdens het werkplekieren kunnen ondernemingen immers de juiste profielen mee opleiden en zo openstaande vacatures ingevuld krijgen. Eerder verworven competenties en vaardigheden dienen ook op een correcte manier erkend te kunnen worden in kwalificatiebewijzen. Daarnaast biedt de praktijkbegeleiding voor de collega-mentoren nieuwe opportuniteiten om belangrijke coachende competenties te ontwikkelen en op peil te houden.

Ambities voor 2030:

- Versterkte uitbouw van het duaal leren met een:
 - Toename van het aantal duale leertrajecten binnen het secundair onderwijs van 33 in 2019 naar 300 leerlingen in 2030 - (3.2.1)
 - Verdubbeling van het aantal erkende duale werkplekken van 143 in 2019 naar 400 in 2030 (+180%) - (3.2.2)
- Versterkte activering met een stijging van het gebruik van werkplekinstrumenten:
 - Toename van het aantal gestarte overeenkomsten Individuele Beroepsopleiding (IBO) van 504 in 2016 naar 600 in 2030 (+19%) - (3.2.3)
 - Toename van het aandeel leefloners tewerkgesteld via art. 60§7 van de OCMW-wetgeving van 58% in 2016 naar 68% in 2030 - (3.2.4)

Bouwsteen 3.3: Stimuleren toekomstgericht levenslang leren

Disruptieve tijden geven aanleiding tot ingrijpende wijzigingen in de vereiste competenties van werkenden en in de houdbaarheidsdatum van vaardigheden en diploma's. Een levenslange leercultuur en een loopbaanlange focus op bijscholing zijn noodzakelijk om tegemoet te komen aan de veranderende kennisnoden. De heroriëntatie naar toekomstgerichte competenties is een **gedeelde verantwoordelijkheid**, en ligt zowel bij de werknemer of burger, bij het bedrijf of organisatie als werkgever, alsook bij de overheid en de beleidsmakers. Levenslang leren leidt tot duidelijke **win-winsituaties op verschillende niveaus**. Voor bedrijven is het een competitief voordeel om te kunnen rekenen op goed gevormde medewerkers met actuele kennis. Voor werknemers bevordert permanente vorming zowel de professionele arbeidskansen als de persoonlijke ontwikkeling. Voor de beleidsmakers is het belangrijk dat levenslang leren als hefboom kan bijdragen om mensen langer aan het werk te houden.

De **daling van de participatie** aan het levenslang leren in de regio staat dan ook volledig haaks op de noodzaak en het economisch en maatschappelijk belang van permanente vorming. Het is een belangrijke uitdaging voor de regio om samen werk te maken van een sterke stijging van de actieve deelname. Ook dit is een gedeelde verantwoordelijkheid. Het levenslang leren dient nog bewuster en pro-actiever de link te leggen met de knelpuntvacatures en in te spelen op trends zoals digitalisering. Toeleiding naar en deelname aan het volwassenenonderwijs is een cruciale factor om kennisnoden te helpen invullen en om kwalificatieveroudering af te remmen. Permanente competentieversterking moet ook toegankelijk zijn voor kansengroepen, zowel inzake kostprijs als nabijheid. Zo blijven de Zuid-West-Vlaamse werknemers veerkrachtig om flexibel in te spelen op de snel evoluerende arbeidsmarkt.

Ambities voor 2030:

- Toename van aandeel deelnemers levenslang leren van 6,8% in 2016 naar 10% van 25 tot 64-jarigen in West-Vlaanderen in 2030 - (3.3.1)
- Toename van het aandeel betrokken werknemers bij formeel voortgezette beroepsopleidingen van 35% in 2018 naar 50% in 2030 - (3.3.2)

Bouwsteen 3.4: Ontwikkelen unieke opleidingen en nieuwe leervormen

Ook het opleidings- en onderwijsaanbod moet zich voortdurend vernieuwen en versterken om aan te sluiten op de regionale noden, op speerpuntclusters of op internationale opportuniteiten. De streek moedigt de onderwijsinstellingen aan om **inhoudelijk te pionieren** in unieke niche-opleidingen, in samenwerking met bedrijven, en in internationale netwerken met buitenlandse studenten, docenten en doctorandi. De verdere uitbouw van het gespecialiseerd opleidingsaanbod dient vooruitziend in te spelen op de economische clustersectoren en op de maatschappelijke trends. Het onderwijsaanbod mag hierbij uitgaan en voortbouwen op de sterktes en de kwaliteiten van de regio.

De vernieuwende focus ligt evenwel niet enkel op de inhoud, maar evenzeer op de vorm van de opleiding. **Nieuwe leervormen en onderwijssystemen** die leren en werken combineren, moeten intensief worden gestimuleerd. Werkenden hebben nood aan een flexibel aanbod dat rekening houdt met loopbaanbehoeften en ontwikkelingsperspectieven. Studenten dienen ondersteund en aangemoedigd te worden om tijdens de studentenperiode al de stap te zetten naar het ondernemerschap. Uiteraard moeten leervormen mee evolueren met de tijd en optimaal gebruik maken van de digitale mogelijkheden. De aanwezige expertise op het vlak van educatieve technologieën en digitale didactiek, kan mits verdere uitrol in de streek nog meer impact hebben. Als studenten of werkenden bewust kiezen voor Zuid-West-Vlaanderen omwille van unieke opleidingen of vernieuwende leervormen, komt dat ook de economische aantrekkelijkheid en het studentenaantal in de streek ten goede. Dit zal de komende jaren een belangrijke hefboom zijn en blijven in de strijd tegen de braindrain van jong talent.

Ambities voor 2030:

- Toename van het aantal studenten die in Zuid-West-Vlaanderen een opleiding (met minstens 27 studiepunten) Hoger Onderwijs en Universiteit volgen van 11.334 in 2018 naar 16.000 in 2030 (+41%)
- Toename van het aantal student-ondernemers in West-Vlaanderen van 811 in 2018 naar 1.500 in 2030 (+85%)

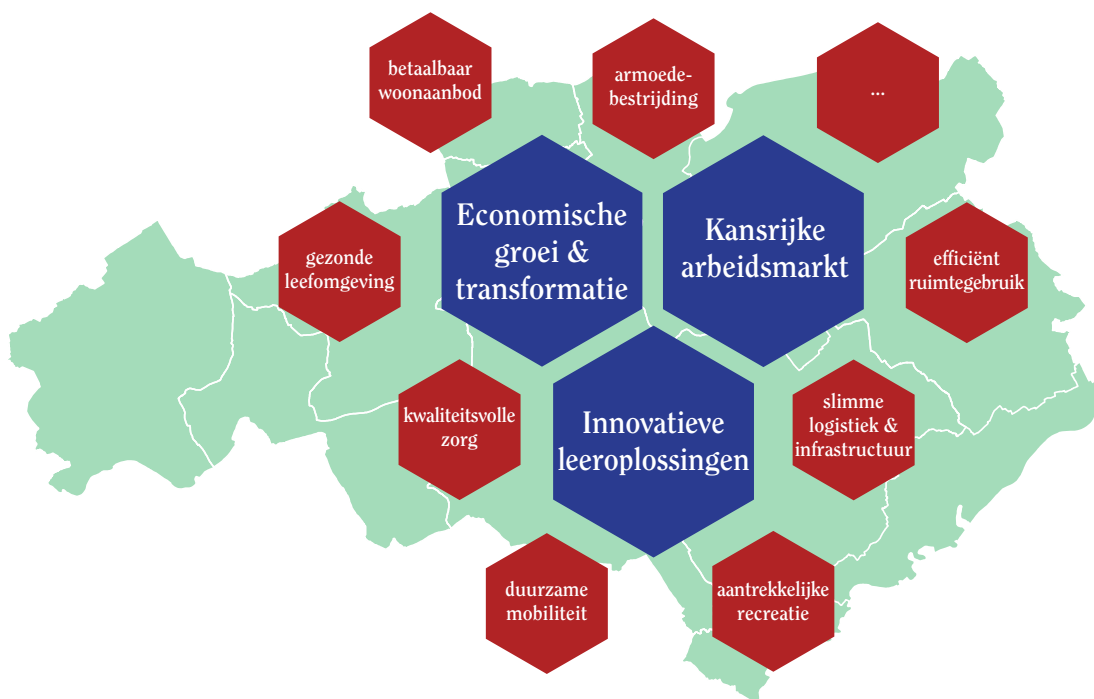
// III. PIJLERS IN AFSTEMMING MET DE OMGEVING

1. DETECTEREN VAN OMGEVINGSFACTOREN

De socio-economische streekvisie voor Zuid-West-Vlaanderen maakt deel uit van een **groter geheel**. De drie pijlers geven een duidelijke richting aan waar Zuid-West-Vlaanderen naar toe wil op socio-economisch vlak. Maar ook andere maatschappelijke domeinen - die niet rechtstreeks vervat zitten in de drie pijlers van de socio-economische streekvisie - hebben een belangrijke impact op streekontwikkeling. Er is een voortdurende **interactie met beleidsdomeinen** zoals wonen, welzijn, ruimte, mobiliteit, zorg, gezondheid, recreatie,... Ook voor deze beleidsdomeinen worden regionale visienota's uitgewerkt en ambities voor Zuid-West-Vlaanderen naar voren geschoven door belangrijke streekpartners zoals de 13 steden en gemeenten, provincie West-Vlaanderen, POM West-Vlaanderen, werkgevers – en werknemersorganisaties, VDAB, Intercommunale Leiedal, W13, Logo Leieland, Toerisme Leiestreek, zuidwest,...

Vanuit de socio-economische focus worden de **verwevenheid en de wisselwerking** van de drie pijlers met de omgeving doorgelicht. Wat zijn belangrijke factoren in de omgeving om de socio-economische streekvisie te helpen realiseren? Door de visie van deze streekpartners te bundelen en te screenen op raakpunten met de socio-economische streekvisie, kunnen duidelijke omgevingsfactoren gedetecteerd worden om geïntegreerd rond samen te werken.

De afbeelding toont aan dat de drie socio-economische pijlers een belangrijke connectie hebben met **meerdere omgevingsfactoren**: efficiënt ruimtegebruik, duurzame mobiliteit, slimme logistiek en infrastructuur, aangepast woonaanbod, gezonde leefomgeving, kwaliteitsvolle zorg, armoedebestrijding, aantrekkelijke recreatie,...

2. DOORSNEDE MET DE DRIE PIJLERS

De omgevingsfactoren hebben een belangrijke impact op de drie socio-economische pijlers en vice versa. Het volstaat echter niet om deze omgevingsfactoren te detecteren. Het is ook belangrijk om na te gaan welke de **inhoudelijke raakvlakken** zijn tussen de drie pijlers van de socio-economische streekvisie en de gedetecteerde omgevingsfactoren. Welke initiatieven hebben een belangrijke impact op de omgeving en dragen tegelijk bij tot de vooropgestelde doelstellingen binnen de socio-economische pijlers?

Onderstaande tabel geeft concrete invulling aan de doorsnede en wijst op het versterkend potentieel tussen de drie pijlers met de omgevingsfactoren.

		3 PIJLERS		
		ECONOMISCHE GROEI EN TRANSFORMATIE	KANSRIJKE ARBEIDSMARKT	INNOVATIEVE LEEROPLOSSINGEN
OMGEVINGSFACTOREN	Duurzame mobiliteit	<ul style="list-style-type: none"> Slimme multimodale ontsluiting van bedrijventerreinen en scholencampussen 	<ul style="list-style-type: none"> Bereikbaarheid van bedrijventerreinen Vervoersarmoede Fiets- en autodelen 	<ul style="list-style-type: none"> Mobiele leeroplossingen (online leren, afstandsonderwijs...)
	Efficiënt ruimtegebruik	<ul style="list-style-type: none"> 3D ruimtegebruik Reconversie van bedrijfsruimte en industriële sites 		<ul style="list-style-type: none"> Kwalitatieve schoolinfrastructuur Multifunctioneel gebruik van onderwijssettings
	Gezonde leefomgeving	<ul style="list-style-type: none"> Klimaatneutrale bedrijventerreinen Warmtenetten Gezonde luchtkwaliteit 	<ul style="list-style-type: none"> Gezondheid op het werk Werkbaar werk Gezonde mobiliteit naar het werk 	<ul style="list-style-type: none"> Nieuwe opleidingen en leervormen gericht op gezondheid Gezondheidscoaches
	Kwaliteitsvolle zorg	<ul style="list-style-type: none"> Zorgeconomie: innovatieve zorgtoepassingen 	<ul style="list-style-type: none"> Kinderopvang Toegankelijkheid van zorgaanbod voor kansengroepen 	<ul style="list-style-type: none"> Innovatieve leertrajecten voor zorgberoepen Zij-instroom van zorgmedewerkers
	Armoedebestrijding		<ul style="list-style-type: none"> Wegwerken van drempels Eenheid van trajecten 	<ul style="list-style-type: none"> Aanpakken van ongelijkheid in onderwijs Interdisciplinaire netwerken
	Aangepast woonaanbod	<ul style="list-style-type: none"> Innovatieve woonprojecten Duurzaam bouwen en renoveren 	<ul style="list-style-type: none"> Betaalbaar en kwalitatief aanbod Woonaanbod op maat van arbeidsmigranten 	<ul style="list-style-type: none"> Innovatieve financieringsmodellen voor betaalbaar wonen met zorg Samenwerking met private spelers op huurmarkt
	Slimme logistiek en infrastructuur	<ul style="list-style-type: none"> Future proof bedrijventerreinen (5G netwerken) Slimme multimodale ontsluiting van bedrijventerreinen Missing links infrastructuur 	<ul style="list-style-type: none"> Smart region 	<ul style="list-style-type: none"> Kwalitatieve schoolinfrastructuur Multifunctioneel gebruik van onderwijssettings en educatieve technologieën
	Aantrekkelijke recreatie	<ul style="list-style-type: none"> Toeristische en avontuurlijke trekpleisters 	<ul style="list-style-type: none"> Tewerkstelling binnen horeca en socio-culturele sector 	<ul style="list-style-type: none"> Samenwerking met hogescholen bij toerisme-projecten

// IV. PRIORITAIRE ACTIES VOOR SOCIO-ECONOMISCHE STREEKVISIE

Deze socio-economische streekvisie voor Zuid-West-Vlaanderen is een leidraad voor de streek vanuit een socio-economische focus en met horizon 2030. Het biedt een inhoudelijk referentiekader voor het toekomstig socio-economisch beleid en kan steeds dienen als **instrument voor oriëntatie en aftoetsing**. De vooropgestelde ambities tegen 2030 met behulp van resultaatsindicatoren, laten toe om deze streekvisie te monitoren. Waar nodig kan uiteraard steeds bijgestuurd worden.

Om de vooropgestelde ambities te kunnen realiseren, zijn uiteraard acties nodig. Bij de opmaak van het actieplan is het echter belangrijk om te **focussen op prioritaire acties**. Het actieplan is geen inventaris van alle initiatieven die binnen deze socio-economische streekvisie passen, maar eerder een selectie van prioritaire acties met een meetbare positieve impact.

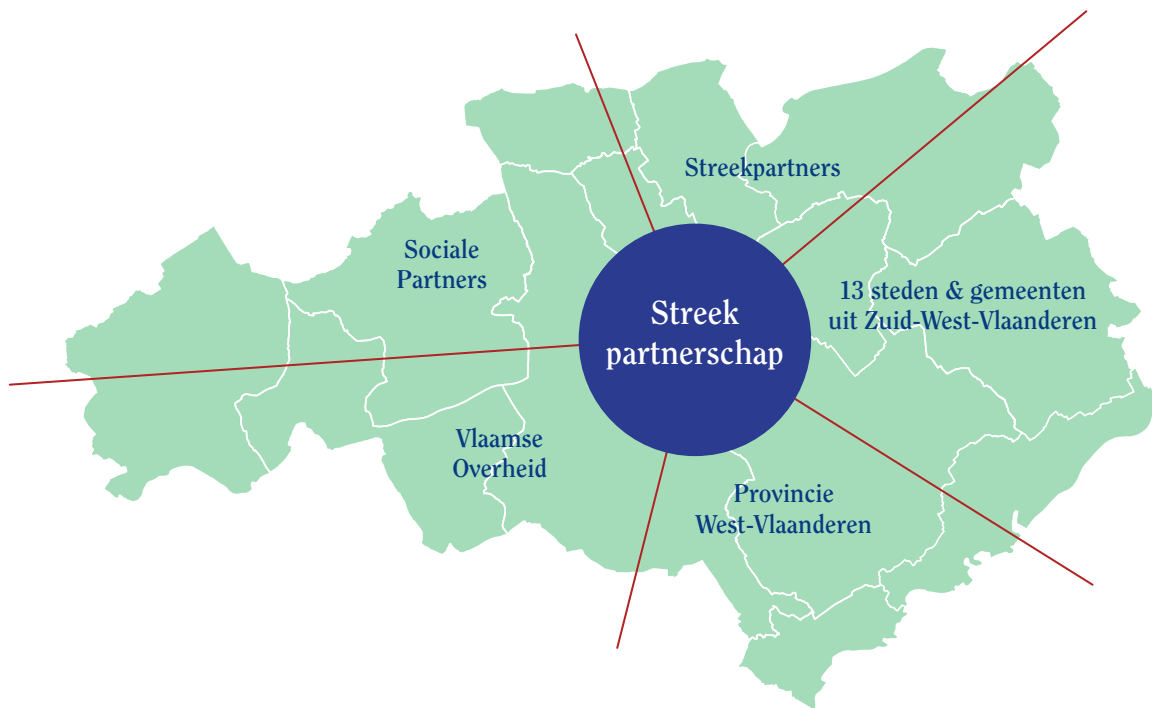
Het actieplan omvat vooral acties die door de streekpartners zelf in partnerschap kunnen gerealiseerd worden. Waar samenwerking met hogere beleidsniveaus noodzakelijk is, slaagt de regio erin om de krachten te bundelen vanuit een gedeeld streekbelang. Dit actieplan bouwt verder op de **kwaliteiten van de streek** zoals ondernemerschap, innovatie en creativiteit. Sectoroverschrijdende samenwerking wordt gestimuleerd. De uitvoering van acties speelt ook slim in op maatschappelijke trends zoals de digitale transformatie of de duurzaamheidsdoelstellingen.

Om de uitvoering van het actieplan de nodige zuurstof te geven en om tot de best mogelijke resultaten te komen, is het wenselijk om een **streekfonds** ter beschikking te stellen met de nodige financiële middelen om ambitieuze streekprojecten te kunnen realiseren.

// V. STERK STREEKPARTNERSCHAP ALS BASIS VOOR SAMENWERKING

Om de socio-economische streekvisie maximaal te kunnen realiseren in het belang van Zuid-West-Vlaanderen, is positieve samenwerking tussen de 13 steden en gemeenten, de provincie West-Vlaanderen, de Vlaamse overheid, de sociale partners en vele streekpartners een absolute must. Deze gemeenschappelijke socio-economische streekvisie, wil de **goesting tot samenwerking** tussen streekpartners stimuleren en ondersteunen. Het wil een verbindend en herkenbaar inhoudelijk verhaal brengen, waarbij zoveel mogelijk streekpartners mee aan de kar willen trekken.

Zuid-West-Vlaanderen heeft een sterke traditie van regionale samenwerking. Samenwerking op basis van **vertrouwen en gelijkwaardigheid** tussen streekpartners zal ook in het toekomstig streekbeleid noodzakelijk en uiterst belangrijk zijn. Een efficiënte en slagkrachtige organisatie van de streekwerking moet erin slagen om de krachten te bundelen en versnippering tegen te gaan. De compactheid van de regio vormt een troef voor strategische afstemming. Het streekpartnerschap dient de schaal van de samenwerking flexibel te kunnen aanpassen in functie van de slagkracht. De rol van de streekpartners kan op verschillende manieren worden ingevuld. Het streekpartnerschap maakt gebruik van design thinking om zich creatief te organiseren. De finaliteit van het streekpartnerschap is duidelijk: de krachten bundelen met alle streekpartners in het belang van de regio Zuid-West-Vlaanderen.

BIJLAGE 1: BIBLIOGRAFIE EN BRONNEN

- Beleidsinsteek Zorg en Welzijn in Zuid-West-Vlaanderen, W13, januari 2019
- Bestuursplan Kortrijk, beste stad van Vlaanderen, maart 2019
- Contrei, Samenwerken aan een regio in transitie, Intercommunale Leiedal, augustus 2018
- De transitie naar een digitale samenleving: aanzet voor een integrale beleidsagenda; visienota SERV, 2018
- Dialoogtafels streekvisie - Raad van Bestuur RESOC Zuid-West-Vlaanderen 15 juni 2018
- Digitalisering en de Belgische arbeidsmarkt. Shaping the future of work, Agoria, september 2018
- Discover Kortrijk UNESCO Creative Region, Designregio Kortrijk, mei 2018
- Infonota 5.000 extra jobs in de sociale economie - Studiedienst ACV 10 januari 2019
- Insteek van UNIZO West-Vlaanderen - Raad van Bestuur RESOC Zuid-West-Vlaanderen 15 juni 2018
- Insteek van VOKA West-Vlaanderen - Raad van Bestuur RESOC Zuid-West-Vlaanderen 15 juni 2018
- Insteek van werknemersorganisaties ACV en ABVV West-Vlaanderen - Raad van Bestuur RESOC Zuid-West-Vlaanderen 21 september 2018
- Mee in het hart van de West-Vlaamse economie. Tewerkstelling en participatie van personen uit de kansengroepen in West-Vlaanderen - POM West-Vlaanderen editie 2018
- Nota - Verankeringswaarde maatwerkbedrijven - POM West-Vlaanderen 17 oktober 2016
- OESO Skills Strategie Vlaanderen. Evaluatie en aanbevelingen. Managementsamenvatting. - OECD 2019
- Omgevingsanalyse voor de sector Volwassenenonderwijs West-Vlaanderen 2018-2019, Steunpunt Data & Analyse Provincie West-Vlaanderen, februari 2019
- RESOC Dataset 2018, POM West-Vlaanderen
- Socio-economische analyse van Zuid-West-Vlaanderen, RESOC Zuid-West-Vlaanderen en POM West-Vlaanderen, juni 2018
- Streekpact Zuid-West-Vlaanderen 2013-2018, RESOC Zuid-West-Vlaanderen, november 2013
- Sustainable Development Goals - United Nations : <https://sustainabledevelopment.un.org>
- SWOT-analyse over de streek Zuid-West-Vlaanderen, HIVA KU Leuven, december 2018

BIJLAGE 2: AMBITIES VOOR 2030 – RESULTAATSINDICATOREN

Pijler 1: Economische groei en vernieuwing

- 1.1.1. Bruto toegevoegde waarde van de industrie (tegen basisprijzen in lopende prijzen in miljoen euro – inflatie inbegrepen): FOD Economie (ADSEI), verwerking POM West-Vlaanderen
- 1.1.2. Aantal vestigingen met loontrekkenden bedrijfstak industrie: RSZ, verwerking POM West-Vlaanderen
- 1.2.1. Aantal actieve ondernemingen: FOD Economie (ADSEI), verwerking POM West-Vlaanderen
- 1.2.2. Aantal zelfstandigen en helpers: RSZ/RSVZ, verwerking POM West-Vlaanderen
- 1.2.3. Aantal loontrekkenden: RSZ, verwerking POM West-Vlaanderen
- 1.3.1. Aantal opgerichte ondernemingen: FOD Economie (ADSEI), verwerking POM West-Vlaanderen
- 1.3.2. Aandeel ondernemingen die een groei optekenden inzake toegevoegde waarde én tewerkstelling over een periode van 9 jaar: Belfirst, verwerking POM West-Vlaanderen
- 1.4.1. Aantal samenwerkingsverbanden binnen Fabrieken voor de Toekomst: verwerking POM West-Vlaanderen
- 1.4.2. Aantal O&O personeel (=alle personeelsleden die rechtstreeks (onderzoekers) of onrechtstreeks (dienstverlening) betrokken zijn bij O&O: Eurostat, verwerking POM West-Vlaanderen
- 1.4.3. Steun uit het Baekeland-programma (doctoraatsprojecten in samenwerking met het bedrijfsleven): IWT_VLAIO, verwerking POM West-Vlaanderen
- 1.5.1. Toegevoegde waarde per werknemer in euro (inflatie inbegrepen) gedreven door innovatie en technologie. Deze toegevoegde waarde wordt berekend voor alle maatwerkbedrijven van Zuid-West-Vlaanderen: 4Werk_Belfirst, verwerking POM West-Vlaanderen
- 1.5.2. Verankeringswaarde van maatwerkbedrijven en ondernemingen met meer dan 10 werknemers per sector: POM-studie verankeringswaarde
 - Verankeringswaarde maatwerkbedrijven/industrie
 - Verankeringswaarde maatwerkbedrijven/tertiaire sector
 - Verankeringswaarde maatwerkbedrijven/quartaire sector

Pijler 2: Kansrijke Arbeidsmarkt

- 2.1.1. Werkzaamheidsgraad (= aandeel werkenden in de bevolking 20-64 jaar): VAR, verwerking POM West-Vlaanderen
 - Werkzaamheidsgraad laaggeschoolden: VDAB en Steunpunt werk, verwerking POM West-Vlaanderen
 - Werkzaamheidsgraad personen met een migratieachtergrond (EU-28): VDAB en Steunpunt Werk, verwerking POM West-Vlaanderen
 - Werkzaamheidsgraad personen met een migratieachtergrond (nt EU): VDAB en Steunpunt Werk, verwerking POM West-Vlaanderen
- 2.1.2. Aantal niet-werkende werkzoekenden: VDAB, verwerking POM West-Vlaanderen
- 2.1.3. Aantal langdurig zieken: RIZIV, verwerking POM West-Vlaanderen
- 2.2.1. Inkomende grensarbeid uit Frankrijk: RIZIV, verwerking POM West-Vlaanderen
- 2.2.2. Inkomende pendel uit het Waals Gewest: VAR, verwerking POM West-Vlaanderen
- 2.2.3. Aantal werknemers met een migratieachtergrond in arrondissement Kortrijk: VDAB en Steunpunt Werk, verwerking POM West-Vlaanderen
 - EU herkomst: VDAB en Steunpunt Werk, verwerking POM West-Vlaanderen
 - Niet-EU herkomst: VDAB en Steunpunt Werk, verwerking POM West-Vlaanderen
- 2.3.1. Aantal tewerkstellingen met behulp van een tewerkstellings- of activeringsmaatregel: Diverse, verwerking POM West-Vlaanderen
- 2.3.2. Aandeel tewerkstelling in enclaves van de totale tewerkstelling in maatwerkbedrijven: 4Werk, verwerking POM West-Vlaanderen
- 2.3.3. Aantal tewerkstelling van personen met een arbeidshandicap in maatwerkbedrijven: VLAB vzw (Groep Maatwerk), verwerking POM West-Vlaanderen
- 2.3.4. Aantal niet-werkende werkzoekenden met een arbeidshandicap: Arvastat VDAB, verwerking POM West-Vlaanderen

Pijler 3: Innovatieve leeroplossingen

- 3.1.1. Aantal openstaande vacatures: Arvastat VDAB
- 3.2.1. Aantal leerlingen in een duaal leertraject secundair onderwijs: Departement Onderwijs en Vorming
- 3.2.2. Aantal bedrijven met een erkenning duaal leren: Agentschap voor Ondernemingsvorming Syntra Vlaanderen, verwerking POM West-Vlaanderen
- 3.2.3. Aantal gestarte Individuele Beroepsopleidingen (IBO): VDAB, verwerking POM West-Vlaanderen
- 3.2.4. Aantal personen tewerkgesteld via art.60§7 van de OCMW-wetgeving: POD Maatschappelijke integratie, Armoedebestrijding, Sociale economie en Grootstedenbeleid, verwerking POM West-Vlaanderen
- 3.3.1. Aandeel deelnemers levenslang leren in West-Vlaanderen: FOD Economie (ADSEI), EAK, verwerking POM West-Vlaanderen
- 3.3.2. Aandeel betrokken werknemers bij formeel voortgezette beroepsopleidingen: Sociale balansen (Zuid-)West-Vlaamse ondernemingen, verwerking POM West-Vlaanderen

Maak het in
Zuid-West-Vlaanderen

RESOC Zuid-West-Vlaanderen
Universiteitslaan 2
8500 KORTRIJK
www.resoczuidwest.be